

กระบวนการก่อนห้องคดีสำหรับความผิด เกี่ยวกับหลักทรัพย์

นางสาววิภา พิษณุโกศล

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชานิติศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-634-247-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 19057401

PRETRIAL PROCEEDING FOR CASES RELATING TO SECURITIES OFFENSES

Miss Paveena Pisanukosol

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of The Requirements
for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-634-247-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์

กระบวนการก่อนฟ้องคดีสำหรับความผิดเกี่ยวกับหลักทรัพย์
Pretrial Proceeding for Cases Relating to
Securities Offenses

โดย

นางสาววีณา พิษณุโกศล

ภาควิชา

นิติศาสตร์

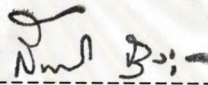
อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

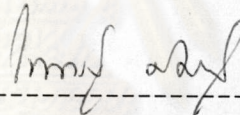
อาจารย์วสันต์ เทียนหอม

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

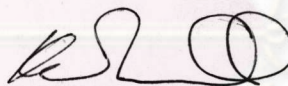

----- คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤงสูรธรรม)

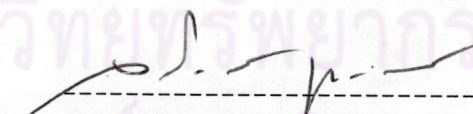
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

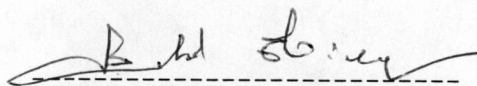
----- ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์)

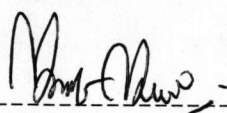
----- อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ)

----- อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์วสันต์ เทียนหอม)

----- กรรมการ
(อาจารย์สุชาติ จิระชาติ)

----- กรรมการ
(อาจารย์ ดร.กิตติพงษ์ กิตยารักษ์)

ปวีณา พิษณุโกศล : กระบวนการก่อนฟ้องคดีสำหรับคดีความผิดเกี่ยวกับหลักทรัพย์
(PRETRIAL PROCEEDING FOR CASES RELATING TO SECURITIES OFFENSES)

อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ, อ.ที่ปรึกษาร่วม : อ.วสันต์ เทียนหอม,
247 หน้า. ISBN 974-634-247-9

จากการวิจัยวิทยานิพนธ์ฉบับนี้พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในกระบวนการก่อนฟ้องคดีสำหรับคดีความผิดเกี่ยวกับหลักทรัพย์มีอยู่หลายประการ ประการแรกคือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 มีอำนาจหน้าที่จำกัด ประการที่สอง องค์การที่บังคับใช้กฎหมายหลักทรัพย์มีอยู่หลายองค์กร ได้แก่ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พนักงานสอบสวน (ตำรวจ) พนักงานอัยการ และศาล ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ซ้ำซ้อนหรือเกี่ยวข้องกันหลายองค์กร ประการที่สามเป็นผลสืบเนื่องจากประการที่สองซึ่งการดำเนินงานที่มีความซ้ำซ้อน เป็นผลให้การป้องกันและปราบปรามความผิดดังกล่าวต้องอาศัยระยะเวลาอันยาวนานเกินความจำเป็น ประการที่สี่ตัวบทกฎหมายตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 นี้ โดยเฉพาะบทบัญญัติองค์ประกอบของความผิดมีลักษณะยุ่งยากและซับซ้อนอีกทั้งยังสร้างภาระการพิสูจน์ที่เกิดความจำเป็นให้กับฝ่ายรัฐ และประการสุดท้ายเนื่องจากกฎหมายหลักทรัพย์นั้นเป็นกฎหมายที่มีลักษณะพิเศษ ต้องอาศัยผู้บังคับใช้กฎหมายที่มีความรู้ความเข้าใจและความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับหลักทรัพย์โดยเฉพาะ ทำให้การบังคับใช้กฎหมายขององค์กรต่าง ๆ ยังสับสนเพราะขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขและเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการกระทำความผิดไม่เป็นธรรมในการซื้อขายหลักทรัพย์ไว้ โดยการประยุกต์ใช้แนวคิดของกฎหมายหลักทรัพย์ของประเทศสหรัฐอเมริกาและสิงคโปร์ในส่วนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. แก้ไขปรับปรุงการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญาด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่งดังต่อไปนี้

1.1 การจัดตั้งองค์กรพิเศษขึ้นเพียงหนึ่งองค์กรซึ่งดำเนินการโดยพนักงานที่มีความ

เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการดูแลสอดส่องและฟ้องร้องคดีความผิดเกี่ยวกับหลักทรัพย์โดยเฉพาะ หรือ

1.2 การเพิ่มอำนาจให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายหลักทรัพย์ สามารถดำเนินการ

สอบสวน รวมถึงการจัดทำความเห็นและสำนวนการสอบสวน ส่งไปยังพนักงานอัยการได้โดยตรง และให้ถือเสมือนว่าเป็นการกระทำการโดยพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

2. นำหลักกฎหมายที่มีลักษณะพิเศษมาใช้เพื่อลดภาระการพิสูจน์ของฝ่ายรัฐ อาทิเช่น หลักกฎหมายเรื่องการสมคบกันกระทำความผิด และหลักองค์กรอาชญากรรมตามแนวความคิดของประเทศสหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับกฎหมายป้องกันมิฉ้อฉลและองค์กรอาชญากรรม เป็นต้น

นอกจากนี้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ยังได้เสนอให้นำมาตรการเสริมในทางแพ่งมาใช้เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินกระบวนการ เพื่อปกป้องรักษาตลาดทุนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นด้วย

ภาควิชา นิติศาสตร์
สาขาวิชา นิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C470449 : MAJOR LAW
KEY WORD: PRETRIAL PROCEEDING/ SECURITIES OFFENSES

PAVEENA PISANUKOSOL : PRETRIAL PROCEEDING FOR CASES RELATING TO
SECURITIES OFFENSES. THESIS ADVISOR : ASSO PROF. ABHIRATANA
PHETCHSIRI, Ph.D.. CO-THESIS ADVISOR : VASANT THIENHOM. 247 pp.
ISBN 974-634-247-9

Based on the empirical findings from the thesis, impediments arised during the pretrial proceeding for cases relating to securities offenses are as follows: First, the limitation of the competent officer's power in accordance with the SEC Act. Second, the overlapping execution of authorities enforcing the securities law, notably., SET, SEC, lawful inspector, prosecutor and court of justice. Third, resulting from the overlapping execution referred above, lawful defense and suppression consuming longer time than necessary. Fourth, the difficulty and complexity of the provision of the SEC Act particularly in the part of offenses composition, in turn, shifting burden the authorities and fifth, the speciality of securities law requires law enforcers who has keen knowledge, understanding and expertise in securities business; as a consequence, the involved authorities are confronting the problem of enforcement due to the lack of perception.

The thesis thereby provides the guidances for tackling the problems and increasing efficiency in prevention of unfair securities trading practices and securities offenses by applying the procedure of the US and Singapore securities law as follows:

1. to rectify and improve criminal proceeding by one of these solutions:

1.1 establish a particular entity operating by the officers who have expertise in inspection and prosecution predominantly relating to securities offenses; or

1.2 expand the scope of a competent officer's power in accordance with the securities law to execute his duties inspection including preparing opinion and copy of inquiry submitted directly to prosecutor and regard the execution equally done by inquiry official in accordance with criminal procedure code.

2. to apply the special rules of evidence to reduce the authority's burden of verification such as conspiracy and RICO statue, etc.

Besides that, the thesis recommends the application of supplemental measures to support the execution proceeding in such a way to protect capital market in more efficient and prudent manner.

ภาควิชา.....นิติศาสตร์

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์

ปีการศึกษา.....2538

ลายมือชื่อนิติศ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยลงได้ด้วยความกรุณาของกรรมการทุก ๆ ท่านที่ได้ชี้แนะแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลงได้ด้วยดี ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้สละเวลาอันมีค่าให้คำแนะนำและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งในการตรวจ แก้ไข ข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนแล้วเสร็จอย่างสมบูรณ์ในที่สุด อาจารย์วสันต์ เทียนหอม อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งท่านเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้เขียน ได้ให้ความช่วยเหลือและเสนอแนะข้อคิดเห็นต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ นอกจากนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์สุชาติ จิระชาติ และอาจารย์ ดร.กิตติพงษ์ กิตยารักษ์ ซึ่งท่านทั้งสองได้มาเป็นกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ด้วย ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้เขียนโดยได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นตลอดจนแนวทางต่าง ๆ ในการแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณบิดา-มารดา ญาติพี่น้อง และบุคคลในครอบครัวทุก ๆ คน เพื่อนร่วมงานและเพื่อน ๆ ที่ได้ให้กำลังใจ คำแนะนำ ความช่วยเหลือ และสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน แก่ผู้เขียนเสมอมา จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย.....	7
ทฤษฎี และแนวความคิดที่เกี่ยวข้อง.....	8
วิธีการศึกษาวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2. แนวคิดในการดำเนินคดีความผิดทางอาญาเกี่ยวกับการเงินที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ.....	11
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความผิดทางอาญาทั่วไป.....	11
1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการลงโทษทางอาญา....	11
1.1 ทฤษฎีโทษที่เหมาะสม.....	12
1.2 ทฤษฎียับยั้งหรือป้องปราม.....	14
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการยุติธรรม.....	14
2.1 ทฤษฎีว่าด้วยการควบคุมอาชญากรรม.....	15
2.2 ทฤษฎีว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิของประชาชน.....	16

ทฤษฎีและแนวความคิดอื่นที่เกี่ยวข้อง.....	18
1. ทฤษฎีตลาดทุนที่มีประสิทธิภาพ.....	18
2. ทฤษฎีหลักปฏิบัติเท่าเทียมกัน.....	25
3. ทฤษฎีสถิติขั้นพื้นฐานของมนุษย์ชน.....	26
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความผิดทางอาญาเกี่ยวกับการเงินที่มีผลกระทบต่อ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ.....	26
1. แนวคิดเบื้องต้นในความผิดเกี่ยวกับการเงินที่มีผลกระทบต่อความ มั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ.....	27
2. แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะพิเศษของความผิดเกี่ยวกับหลักทรัพย์.....	28
3. การดำเนินกระบวนการก่อนฟ้องคดีความผิดเกี่ยวกับหลักทรัพย์ภายใต้ กฎหมายหลักทรัพย์ของประเทศไทย.....	32
มาตรการในการตรวจสอบและดำเนินคดีตามกฎหมายหลักทรัพย์ของไทย.....	32
กฎหมายที่กำกับดูแลหลักทรัพย์ในประเทศไทย.....	32
องค์กรในการดำเนินกระบวนการทางอาญาต่อความผิดเกี่ยวกับหลักทรัพย์	
1. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.....	33
2. สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์.....	39
3. พนักงานสอบสวน.....	45
4. พนักงานอัยการ.....	45
5. ศาล.....	48
อำนาจและหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายหลักทรัพย์.....	48
1. การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายหลักทรัพย์.....	49
2. อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายหลักทรัพย์.....	50

3. บุคคลผู้มีอำนาจฟ้องในคดีความผิดเกี่ยวกับการกระทำความผิดอันไม่เป็นธรรมในการซื้อขายหลักทรัพย์.....	55
ลักษณะของความผิดเกี่ยวกับการกระทำความผิดอันไม่เป็นธรรมในการซื้อขายหลักทรัพย์.....	56
4. การดำเนินกระบวนการก่อนฟ้องคดีความผิดเกี่ยวกับหลักทรัพย์ตามกฎหมายหลักทรัพย์ของสหรัฐอเมริกา.....	64
มาตรการในการตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานตามกฎหมายหลักทรัพย์ของสหรัฐอเมริกา.....	64
กฎหมายและองค์การที่กำกับควบคุมธุรกิจหลักทรัพย์.....	64
การตรวจสอบของ SEC.....	66
1. การตรวจสอบอย่างไม่เป็นทางการ.....	66
2. การตรวจสอบอย่างเป็นทางการ.....	67
มาตรการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย.....	69
1. มาตรการบังคับในทางแพ่ง.....	70
2. มาตรการบังคับในทางอาญา.....	77
ความผิดเกี่ยวกับหลักทรัพย์กับหลักความผิดฐานสมคบและ RICO.....	80
5. การดำเนินกระบวนการก่อนฟ้องคดีความผิดเกี่ยวกับหลักทรัพย์ตามกฎหมายหลักทรัพย์ของสิงคโปร์.....	87

มาตรการในการตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานตามกฎหมาย หลักทรัพย์ของสิงคโปร์.....	87
กฎหมายและองค์กรที่ควบคุมธุรกิจหลักทรัพย์.....	87
อำนาจในการตรวจสอบในเบื้องต้นโดย MAS และ SES.....	93
อำนาจในการสอบสวนและดำเนินคดีของ CAD.....	95
6. ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินมาตรการป้องกันและ ปราบปรามความผิดอันไม่เป็นธรรมในการซื้อขายหลักทรัพย์ใน ประเทศไทย.....	102
ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในความผิด เกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรม ในการการซื้อขายหลักทรัพย์ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาด หลักทรัพย์ พ.ศ. 2535.....	105
ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในคดีความผิด เกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็น ธรรมในการซื้อขายหลักทรัพย์.....	113
7. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	123
รายการอ้างอิง.....	133
ภาคผนวก ก. - ฉ.....	140
ประวัติผู้เขียน.....	247